

Communique Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira

Pregled

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira (PIC) sastali su se 15. ožujka u Beču, što je bio prvi sastanak te vrste pod rukovođenjem visokoga predstavnika, dr. Christian Schwarz-Schillinga od preuzimanja mandata 31. siječnja 2006.

Predstavници vlasti Bosne i Hercegovine (BiH), s predsjedavajućim Vijeća ministara, Adnanom Terzićem, na čelu, pridružili su se političkim direktorima da bi raspravljali o nizu pitanja.

Visoki predstavnik je upoznao političke direktore sa svojim planom rada i prioritetima za sljedećih 12 mjeseci, kazavši da je njegov krajnji cilj da pomogne BiH u razvijanju stabilnoga demokratskog sustava i održive i dinamične tržišne privrede na njenome putu ka integraciji sa EU.

Visoki predstavnik je potcrtao da će prioritet biti da se ohrabre vlasti BiH da održe napredovanje ka EU. U ovome kontekstu, on pozdravlja uspjeh prve runde pregovora o stabiliziranju i pridruživanju od 25. siječnja i ističe potrebu da vlasti BiH usvoje i provedu sve reforme potrebne da bi BiH ove godine zaključila pregovore o Sporazumu o stabiliziranju i pridruživanju (SAA). Upravni odbor je, također, primijetio da perspektiva izbora kasnije ove godine ne bi trebala usporiti proces reforme.

Visoki predstavnik je kazao da će njegov ured nastaviti proces prijenosa odgovornosti na vlasti BiH kao pripremu za prelazak u Ured posebnog predstavnika EU sljedeće godine, uzimajući u obzir napredak prema euro-atlantskim

integracijama. Glede toga, on je kazao da OHR više neće preuzimati nove obveze i da će se usredotočiti na ispunjavanje postojećih zadataka. Istaknuo je potrebu da se obradi niz pitanja u sklopu pripreme za prijelazni period, što bi OHR-u dozvolilo da se postupno zatvori prema utvrđenome planu. Pojasnio je da je razmatrao prvo ili drugo tromjesečje 2007. godine kao mogući rok kad bi se tranzicija mogla odigrati.

Visoki predstavnik je iznio svoje planove za nove mjere po pitanju statusa zvaničnika smijenjenih s njihovih dužnost, o čemu namjerava obavijestiti javnost u dogledno vrijeme.

Upravni odbor u potpunosti podržava radni plan i prioritete visokog predstavnika.

Upravni odbor je ponovno istaknuo hitnu potrebu za punom suradnjom s Haaškim tribunalom. Ovo ostaje temeljni uvjet za euro-atlantske integracije. Upravni odbor izražava žaljenje što nije bilo nikakvoga napretka 2006. godine i potiče vlasti BiH, a osobito predsjednika RS i novu Vladu RS da zajedno rade na ispunjenju svojih obveza i da poduzmu odlučujuće i brze mjere da se pobrinu da sva preostala optužena lica, a osobito Mladić i Karadžić, budu prebačeni u Hag i privedeni licu pravde bez daljeg odlaganja. Upravni odbor pozdravlja zalaganje novog premijera RS za suradnju sa Haaškim tribunalom, no naglašava da ovo zalaganje mora biti praćeno djelovanjem. Upravni odbor u potpunosti podržava zaključke Vijeća za opće poslove i diplomatske odnose EU o zapadnome Balkanu donesene 27. veljače 2006.

Pored toga, Upravni odbor je izdvojio potrebu za napretkom u restrukturiranju policije u skladnosti s političkim sporazumom od 5. listopada 2005. i u reformi javnog sustava emitovanja. Politički direktori potiču vlasti BiH da učine napor na prevazilaženju preostalih prepreka u ovim oblastima.

Upravni odbor je ponovno potvrdio svoje zalaganje za napore kao što je iskazano u Communiquéu od 24. lipnja 2005. godine,

u smislu nastavljavanja prijenosa odgovornosti na institucije BiH.

Prihvatajući da je EU spremna da nadogradi svoje trenutačno angažiranje u BiH, Upravni odbor je izrazio svoje mišljenje da se približava vrijeme za prijelaz iz Ureda visokog predstavnika u Ured posebnog predstavnika EU (EUSR). Točan moment toga tek treba da bude određen. Upravni odbor je potcrtao da će njegova odluka o stvarnom prijelaznom periodu biti donesena po preporuci visokog predstavnika, a na osnovi situacije koja tada bude preovlađujuća u BiH i regiji. On ohrabruje visokog predstavnika da pomno surađuje s EU u pripremanju tranzicije u Ured EUSR.

Upravni odbor se slaže da na osnovi izvještaja visokog predstavnika detaljno raspravi pitanja prijelaznog perioda kad se politički direktori sastanu sljedeći put u lipnju.

Ustavne reforme

Upravni odbor pozdravlja napredak koji su načinili politički lideri u BiH u pravcu sporazuma o ustavnoj reformi da se uvećaju nadležnosti vlade na državnoj razini, a pojednostavi Parlament i ured Predsjedništva. Politički direktori izražavaju jaku potporu ovom procesu, što je važan korak prema djelotvornoj državnoj upravi potrebnoj da bi se zadovoljile potrebe građana BiH, a i radi euro-atlantskih integracija BiH. Politički direktori pozdravljaju vrijedni doprinos SAD u omogućavanju ovoga. Oni su pozvali sve strane u BiH da iskoriste ovu priliku da učvrste svoje zalaganje da se sporazum postigne do ožujka tako što će preostalo pitanje riješiti sljedećeg tjedna. Od suštinske je važnosti za ostvarivanje dogovorenih promjena prije izbora 2006. godine da se ovaj hitni raspored ispoštuje. Ako se ovaj raspored ne ispoštuje, sljedeća prilika da mnoge promjene stupe na snagu će biti izbori 2010. godine.

Distrikt Brčko

Upravni odbor je pozdravio početak razgovora između Vijeća ministara i Distrikta Brčko koji su počeli u veljači pod pokroviteljstvom Vlade SAD i uz potporu OHR-a. Ovo potiče strane u razgovoru da se intenzivno uključe u rješavanje postojećih problema kako bi se ojačali odnosi između Distrikta Brčko i države.

Ekonomska reforma

Upravni odbor je primijetio da, iako je privreda BiH u stalnome rastu, rast u 2005. godini je nešto niži od onog u 2004. godini. Iako standard života raste, ovo se ne dešava dovoljno brzo i većina građana još ne vidi materijalnu korist od privrednih reformi.

Da bi se stimulirao ubrzani rast, poboljšalo poslovno okruženje, ubrzala privatizacija, te održali makro i fiskalna stabilnost, niz ključnih zakona koji dalje reformiraju gospodarstvo treba biti donesen prije izbora u listopadu. Ovo uključuje zakon koji ojačava sigurnost uštede građana centraliziranjem nadgledanja bankarstva na državnoj razini; donošenje domaćeg zakona o izmirivanju dugova s dvostrukim ciljem rješavanja tužbi građana i, istodobno, štiteći proračune vlada; usvajanje Zakona BiH o farmaceutskim proizvodima i medicinskim uređajima da bi se osigurala raspoloživost farmaceutskih proizvoda u cijeloj zemlji putem uspostavljanja jedinstvenog farmaceutskog tržišta; donošenje državnog Zakona o obligacijama, kako bi se potakao razvoj poslovanja poboljšavanjem pravne sigurnosti i predvidivosti poslovanja u ugovornim odnosima; usklađivanje proračunskih kalendara tako da bi država, entiteti i Distrikt Brčko mogli koordinirati svoje fiskalne politike i aktivnosti; primjenjivanje zakona o registraciji poslovnih subjekata i inspekciji; te osiguranje pravilne primjene Zakona BiH o željeznicama i razvoja željezničkog sustava prilagođavanjem Sporazuma o Javnom preduzeću željeznica BiH. BiH bi, također, trebala činiti dodatne napore na primjeni svojih međunarodnih trgovinskih aranžmana.

Jednako je važno da se složena – ali hitna – gospodarska pitanja s kojima se BiH suočava nađu u srcu debate predstojećih izbora. Vlasti na svim razinama moraju pojasniti koji način predlažu za rješavanje problema neodrživoga trgovinskog deficita BiH, koji će se vjerojatno pogoršati zbog ovogodišnjih oštarih povećanja javnih troškova, unatoč savjeta međunarodnih finansijskih institucija. Vlasti u BiH moraju dati javnosti do znanja kako planiraju racionalizirati osobne dohotke javnih službenika na državnoj razini, istodobno poboljšavajući usluge koje se pružaju građanima i moraju se uključiti u ozbiljnu debatu o formuliranju i donošenju Zakona o državnom fiskalnom vijeću BiH, što je preduvjet za učinkovite i disciplinirane javne rashode koje zemlja može izdržati i priuštiti si.

PDV

Upravni odbor je pozdravio uspješno uvođenje Poreza na dodanu vrijednost i odgovarajuću reakciju i Uprave za neizravno oporezivanje (UINO) i poduzetničke zajednice. No, proces još nije završen i Upravni odbor poziva vlasti BiH da osiguraju svoju potporu UINO i njenome Upravnom odboru.

Promoviranje BiH i njenih gospodarskih mogućnosti

Upravni odbor je pozdravio predanost visokog predstavnika da se jasno izgovori i promovira pozitivna, ažurirana i realna slika BiH kako bi se pomoglo izgrađivanje povjerenja u zemlji i od strane međunarodnih faktora i domaćega okruženja.

Oni pozdravljaju predanost visokog predstavnika ka stalnome poboljšavanju poslovnog okruženja u BiH radeći na rješavanju problema koji sprječavaju razvoj malih i srednjih poduzeća. Ovo zahtijeva punu i pravodobnu primjenu zakona, kao što je Zakon o registraciji poslovnih subjekata, te, također, drukčiji stav koji će državnim zaposlenicima i drugim zvaničnicima pružiti mogućnost da sebe vide kao partnere – a ne zapreke – u razvoju poslovanja.

Organizirani kriminal i korupcija

Upravni odbor pozdravio je inicijativu vlasti BiH, pod vodstvom premijera Terzića i po nalogu ministra Čolaka i zamjenika ministra Mektića, da se pripremi ažurirani Državni plan aktivnosti protiv organiziranoga kriminala i korupcije. Primijetili su da predstavnici svih agencija za provedbu zakona u BiH obavljaju dobar posao na stvaranju plana do 31. ožujka, što bi ispunilo državne, međunarodne, kao i obveze prema EU i regiji. Pohvalili su predanost vlasti BiH da proizvedu i primijene Državni plan akcije koji uspostavlja strateške prioritete i ciljeve. Upravni odbor je ponudio svoju punu potporu ovome važnom poslu koji je u tijeku. Upravni odbor je, također, pozdravio akcent koji je nova Vlada RS stavila na borbu protiv kriminala i korupcije.

Upravni odbor je zabilježio da će novi Ured za pitanja stranaca u BiH biti uspostavljen tijekom 2006. godine i pozdravio značajan doprinos koji će ova specijalizirana agencija dati u borbi protiv organiziranoga kriminala, a osobito mjere za borbu protiv trgovine ljudima i međunarodnog terorizma. Također su pozdravili osnivanje Komisije za provjeru državljanstava. Imajući na umu njenu kritičnu važnost za plan borbe protiv terorizma, politički direktori su tražili izvješće o aktivnostima Povjerenstva za sastanak PIC-a koji će se održati u lipnju.

Reforma policije

Politički direktori su pozdravili uspostavljanje Direkcije za reformu policije, u skladnosti s političkim sporazumom o restrukturiranju policije iz listopada 2005. godine, te zabilježili da je osnivački sastanak održan 26. siječnja. Istaknuli su važnost brzog napredovanja na osnovi političkog sporazuma. Ispunjavanje rokova navedenih u sporazumu je od suštinske važnosti za sveobuhvatni plan reformi BiH. Podsjećajući vlasti BiH da je vidljivi napredak u restrukturiranju policije centralna točka za ispunjavanje

uvjeta BiH za zaključenje pregovora o Sporazumu o stabiliziranju i pridruživanju, politički direktori su tražili detaljno izvješće o napretku koji za sastanak PIC-a u lipnju trebaju podnijeti vlasti BiH i OHR.

Reforma obrane

Upravni odbor je izrazio zadovoljstvo što su, kako Narodna skupština RS, tako i Parlament Federacije, usvojili sve preostale zakonske propise, čime je donesen zakonski osnov koji će omogućiti da počne faza provedbe reforme obrane.

Upravni odbor je pohvalio ministra obrane Radovanovića radi njegove dosadašnje uloge u reformi obrane, i pozvao vlasti BiH da osiguraju da ova reforma bude provedena na namjeravani način i u rokovima predviđenim Zakonom o obrani. Vijeće za provedbu mira je naglasilo odgovornost vlasti u BiH da garantiraju profesionalnost jedinstvene vojne strukture BiH, i da spriječe bilo kakav pokušaj da se produlji paralelizam na etničkim osnovima.

Plan jačanja državnih vlasti

Politički direktori su pozdravili napore Imovinskog povjerenstva BiH na razvijanju zakonskih rešenja koja će označiti, i na odgovarajući način regulirati, javnu imovinu, u vlasništvu države, entiteta i Distrikta Brčko. No, politički direktori su izrazili zabrinutost zbog kašnjenja u pripremi novih zakona i zbog nedostatka suglasnosti u svezi s ključnim načelima. Pozvali su povjerenstvo da ubrza svoj rad i donese prijedloge do sjednice Vijeća ministara u drugoj četvrtini 2006. godine.

Reforma javne uprave (PAR)

Politički direktori su pozvali vlasti u BiH, osobito novu Vladu RS, da pokažu veću političku predanost reformi javne uprave i imenuju Radnu grupu na državnoj razini za reformu javne uprave bez daljih odlaganja, i da osiguraju stvarno

poštivanje načela depolitizirane državne službe, a da se zakoni koji reguliraju rad državne službe u potpunosti provode.

Obrazovanje

Upravni odbor je pozvao vlasti u BiH da usvoje nacrt Zakona o visokom obrazovanju sukladno međunarodnim obvezama BiH i u sukladnosti s Bolonjskim procesom i Konvencijom iz Lisabona. Svi ostali zakoni na državnoj razini se moraju usvojiti, a agencija na državnoj razini se mora ubrzo uspostaviti. Takodjer je važno da vlasti u BiH u potpunosti provedu sve postojeće zakone na državnoj razini i da riješe pitanje segregacije u školama, koja ne može predstavljati dio održivoga sustava obrazovanja u BiH.

Državni sud

Politički direktori su izrazili svoju stalnu potporu Državnom sudu koji će omogućiti vlastima u BiH da se optuženi za ratne zločine i optuženi za organizirani kriminal učinkovito procesuiraju u Bosni i Hercegovini. Primijetili su da će se 31. ožujka održati donatorska konferencija i pozvali međunarodne donatore da pomognu održavanje Suda i njegovog rada, koji predstavljaju nezaobilazni dio ukupne reforme pravosuđa u BiH.

Sljedeći sastanak Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira na razini političkih direktora biće održan 22. i 23. lipnja 2006. godine.